

УДК 378

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

*Гурбанова Н.Н., студентка Факультету адвокатури
n.n.gurbanova@donets.partners*

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Освіта є однією з найважливіших сфер людської діяльності, якість якої визначається освітнім процесом загалом. Сьогодні бурхливий розвиток інформаційних технологій дає широкі можливості повноцінного спілкування за допомогою різноманітних сервісів у мережі Інтернет і цілком природно створює передумови для впровадження та широкого застосування нових методів і форм навчання в галузі вищої юридичної освіти [1]. Більше того, дистанційне навчання стало частиною нашого буденного життя через різні виклики сучасності, як от карантин чи введення воєнного стану.

Вступивши в Болонський процес, Україна стала на шлях глобального реформування своєї системи вищої освіти, що має підняти статус власників вітчизняних дипломів про вищу освіту на європейському ринку праці. Будучи частиною цього процесу, наша держава має виробляти нові сучасні методи надання освітніх послуг.

Студенти-правники протестували дистанційне навчання ще у 2020 році під час введення карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції COVID-19 викликаной вірусом SARS-CoV2. На той час платформи, які мали функціонувати з метою ефективного ведення освітнього процесу були не дуже підготовлені до такого виклику. Проте із плином часу, як адміністрації вишів так і наукові працівники доєдналися до розбудови різних вебсерверів, платформ, ресурсів і соціальних мереж, які надавали можливість для реалізації студентами їх права на освіту.

Більшість фахівців сходяться в думці, що інформаційно-комунікативні технології створюють нові ефективні можливості для вдосконалення навчального процесу. Тому на необхідності впровадження елементів дистанційної освіти в процес підготовки юристів наполягає більшість. Студенти також підтримують думку фахівців, бо отримання дистанційної освіти є зручним, особливо коли слухач працює за фахом та не може відвідувати заняття.

Уважаємо, що використання дистанційної форми навчання фахівців-юристів з елементами очного навчання (проведення на

початковому етапі навчання оглядових лекцій, короткострокових курсів тощо) є нині найбільш ефективною моделлю [2].

Уважаємо, що переводити навчання студентів-юристів на дистанційну основу в повному обсязі недоцільно, оскільки специфіка підготовки фахівців у згаданій сфері передбачає формування особистості правознавця-юриста, підвищення таких його людських якостей, як моральність, порядність, чесність, гідність, що можливе тільки в процесі безпосереднього спілкування при викладанні таких дисциплін [2]. Більше того, важливу роль у формуванні юриста відіграє і практика у державних органах та адвокатських об'єднаннях, така практика надає студенту реальну картину професії, яку він обрав. Нерідко студенти саме під час практики обирають свою майбутню спеціалізацію, але з введенням тотальної дистанційної освіти, як от під час воєнного стану в Україні, то студент фактично позбавлений можливості зануритись у юридичну специфіку окремих професій.

Велику роль у процесі організації дистанційного навчання зберігає викладач, основним завданням якого в умовах дистанційної освіти визнається управління самостійною роботою студентів. До функцій викладача в системі дистанційної освіти також належать: формування спонукальних мотивів; постановка цілей і завдань; передача знань, досвіду й формування умінь; організаційно-розпорядча діяльність; організація взаємодії між слухачами; контроль процесу навчання; контроль якості знань і професійних навичок [3, с. 364]. Але і студент має бути активним та ефективно використовувати час, який відведений на самостійне опрацювання навчального матеріалу.

Із введенням дистанційної освіти, студенти-юристи приділяють значну увагу вебінарам, семінарам, круглим столам, які стосуються актуальних питань правозастосування. На наш погляд вебінари Вищої школи адвокатури НААУ чи Верховного Суду розширюють перспективи якісної підготовки юристів, оскільки вони висвітлюють актуальні питання, що виникають на практиці.

Щодо ефективності дистанційної освіти, то можна сказати, що в цьому питанні ключову роль відіграє як студент так і викладач. В синтезі їх сумісної праці можна отримати позитивний результат у вигляді якісно підготовленого правника, котрий може підлаштуватись до різних особливостей юридичної професії. Студенти мають активно

аналізувати актуальну судову практику; навчатися вмінням швидко працювати із реєстрами та нормативною базою.

Як бачимо, дистанційна освіта стала частиною освітнього процесу та надає широкі можливості опанувати обрану професію. Навчальні заклади мають сприяти студентам в активному застосуванні дистанційних платформ. Викладачі мають вводити нові, актуальні способи роботи студентів, виконання яких може допомогти їм під час майбутньої роботи.

Література:

1. Капліна Г.А. Дистанційне навчання в процесі підготовки юристів. URL: [file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/026-029%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/026-029%20(1).pdf) (дата звернення: 25.04.2022).
2. Капліна Г.А., Котова Л.В. Проблемні питання регулювання праці науково-педагогічних працівників в процесі використання дистанційних форм освіти. URL: file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/app_2013_28_14.pdf (дата звернення: 26.04.2022).
3. Свідовська В. А. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх юристів засобами дистанційного навчання. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Сер. «Педагогіка і психологія». 2016. № 2. С. 361–367. (дата звернення 26.04.2022).

УДК 378.147:33

**ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ В СИСТЕМІ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ЕКОНОМІЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент,
dedilova@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Нові виклики, зумовлені вектором європейської інтеграції, виникають перед вітчизняною системою вищої освіти, адаптація та розвиток якої потребують впровадження компетентнісного підходу, використання інноваційних методів і засобів освіти, залучення стейкхолдерів до реалізації освітніх програм, реалізації принципів дуальної освіти.

Конкурентний потенціал випускника закладу вищої освіти формується під впливом його особистісних факторів та об'єктивних факторів освітнього середовища. Також на особливу увагу заслуговує питання формування підприємницької компетентності серед